

מכתבים / ירח חביב

אבא, ספר לי על קרב ועל אש,
ספר על מטוס ותותח.
ספר איך אתה האויב מגרש –
יורה בו עד כּי ינצח.

בתי הקטנה, בתי היקרה,
לא אכתב על חזית ושרב.
מי יתן ואשוב אליכם במהרה
ואשכח את אימת שדה הקרב.

אבא, ספר על שבויים ושלל,
ספר על טילים ונגמ"ש.
אומרים כּי אתה גבור מהלל –
אז שובה אלי עם צל"ש.

בתי הקטנה, בתי היקרה,
כתבי על פרפר וענן.
ספרי לי על פרח, זמזום של דבורה,
צירי את אחיך הקטן.

אבא, מדוע בקשת ענן?
עם פרח, דבורה ופרפר?
הרי בכל אלה לך אין ענן
אם אתה שריונאי במדבר!

בתי הקטנה, בתי היקרה,
למען תוכלי לחלם –
יצאתי לקרב ואשוב במהרה
ואביא לך שיר שלום

משימות

1. בשיר ישנו דו-שיח. בין מי למי?
2. היכן כל אחד מהם נמצא?
3. העתיקו מהשיר את כל המילים הקשורות למלחמה.
4. בשיר ישנם שני ראשי תיבות: **נגמ"ש וצל"ש**. שאלו את הורייכם או מישהו אחר, מה הפירוש שלהם.
5. ציירו לאבא את הציור שברצונו לקבל. מדוע הוא מבקש ציור שכזה?
6. קראו את השיר שלפניכם.

אתמול הייתי במלחמה / תרצה אתר

אתמול הייתי במלחמה,	כשחזרתי הביתה מן המצב
נסעתי לבקר את אבא שלי במצב	אמרתי: אבא, אבא, אוהב אותנו,
יש להם פריגיידר ותקרה חומה	אמא, אני אוהבת את אבא
ולכל אחד נותנים דסקית	ואת כל החילים שלנו.
וקפה בלי חלב.	אני יודעת שאבא ישוב בקרוב
אבא נשק אותי	אני יודעת שהוא היה מכרח ללכת
והושיב אותי על הכתפים	אבל מלחמה זה דבר בוכה
ואבא חבק אותי בכל כחו	ואני בוכה בשקט.
ובקש שאחזיק מעמד בינתיים.	

- א. מהם ההבדלים בין השירים? חשבו על האמצעים האמנותיים וכן על התוכן (מקום, זמן, הדמויות, דו-שיח, התחושות, ההתרחשות, וכדומה).
- ב. "מלחמה זה דבר בוכה" – מדוע?
- ג. מצאו באינטרנט ציטוט מפורסם על מלחמה או על שלום. העתיקו ציטוט זה, וחוו את דעתכם עליו.
- ד. המציאו ציטוט משלכם על מלחמה או על שלום.

יום העצמאות

הדגל שלי הוא כחל ולבן / יום טהרלב

אני וגם הסבתא	אני וגם הסבתא
ישבנו פה בצותא	ישבנו פה בצותא
על הספסל שבגנה	על הספסל שבגנה
וסבתא שוב חוזרת ושוב היא מספרת	וסבתא שוב חוזרת ושוב היא מספרת
מה שהיה לפני המדינה.	מה שהיה לפני המדינה:
היום הכל פורח גדל ומתפתח	איך ישובים בנתה היא
רואה ולא מאמינה	מגדל, גדר של תיל,
והיא תמיד חוזרת	ובלילות שמרה מפני אויב
צוחקת ואומרת	בדפנה וחניתה
אסור לשפח את המנגינה:	מהמגדל הביטה
הדגל שלי הוא כחל ולבן...	ושרה עם כלם מכל הלב:
	הדגל שלי הוא כחל ולבן
	אתמול, היום וגם מחר
	הדגל שלי הוא כחל ולבן
	כמו הים והמדבר.

משימות

1. למה הכוונה בביטוי "יושבים בצותא"?
 - א. שלובי ידיים
 - ב. גב אל גב
 - ג. זה מאחורי זה
 - ד. יחד
2. אילו פעולות עשתה סבתא לפני קום המדינה?
3. בשיר מצוינים שמות של שני יישובים שהוקמו כחלק מיישובי "חומה ומגדל".

ישובי "חומה ומגדל" היו 52 יישובים שהוקמו בזריזות בן-לילה כשהבריטים שלטו בארץ לפני קום המדינה. היהודים הקימו אותם כדי לקבץ שנוכחותם היא עבודה בשטח וכדי להתריע שהם ילחמו על זכותם להקים נקודות התנשבות יהודיות חדשות בארץ.

בזכות החומה להגנה מפני פלישתם של זרים ומגדל השמירה שנתן להם יתרון גבה, הם היו מסדרים (לפחות עד שקמה המדינה באפן רשמי).

מצאו באינטרנט מפה מתקופת חומה ומגדל וענו.

- א. באיזה אזור הוקמו יותר יישובים? נסו לשער מדוע.
 - ב. ציינו שלושה יישובים שהוקמו בדרום הארץ.
4. לפי השיר והמפה, היכן גרה סבתא לפני קום המדינה?
 - א. בנגב
 - ב. בירושלים
 - ג. בצפון
 - ד. במרכז
 5. הצבעים של הדגל הם כמו צבע ה...
חשבו אילו עוד דברים צבעי הדגל יכולים לסמל.
 6. לפני שקבעו כיצד ייראה דגל המדינה, הרבה אנשים הגישו כל מיני הצעות. אתם כבר יודעים מה נבחר, אך אילו יכולתם, כיצד הייתם מעצבים את דגל המדינה? ובאילו צבעים? חשבו על כל הדברים שיום זה מייצג עבור הישראלים ועבורכם באופן אישי. תלו את הדגלים שעיצבתם ברחבי הכיתה לקראת יום העצמאות.